

Sygn. akt IV 14/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2020r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Robert Macholak

Sędziowie: Bogusław Łój

Małgorzata Kulik

Protokolant: st.sek.sąd. Wioletta Woźna

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2020 r. w Zielonej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa P. W.

przeciwko Izbie Administracji Skarbowej w Z.

o sprostowanie świadectwa służby

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zielonej Górze IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 stycznia 2020r. (sygn. akt IV P 335/19)

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt I ten sposób, że oddala powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 300 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

sędzia Bogusław Łój sędzia Robert Macholak sędzia Małgorzata Kulik

Sygn. akt IV Pa 14/20

UZASADNIENIE

Powód P. W. w pozwie skierowanym przeciwko Izbie Administracji Skarbowej w Z. wniósł o:

- zmianę pkt. 3 świadectwa służby poprzez określenie, że zakończenie stosunku służbowego nastąpiło wskutek zwolnienia ze służby zamiast nieprawidłowego zapisu, iż zakończenie stosunku służbowego nastąpiło wskutek przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy;
- zmianę pkt 4. świadectwa służby poprzez określenie, że stosunek służby ustał w wyniku zwolnienia ze służby zamiast nieprawidłowego zapisu, iż został zakończony wskutek przekształcenia w stosunek pracy;

- wpisanie w pkt. 11 świadectwa służby informacji o wykonywaniu przez powoda przez okres co najmniej 5 lat zadań o charakterze policyjnym na podstawie art. 1 ust. 1, art. 2. ust.1 pkt. 4 – 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r o Służbie Celnej wynikających z posiadanego statusu funkcjonariusza celnego jednolitej umundurowanej formacji;

- sprostowanie w pkt 11 świadectwa służby informacji o wykonywaniu przez powoda przez okres co najmniej 5 lat zadań o charakterze policyjnym.

Pozwana Izba Administracji Skarbowej w Z. (dalej IAS) w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Powód P. W. pismem z dnia 17.10.2019 r. cofnął pozew w zakresie punktu 3, tj. wpisania do świadectwa służby wykonywania zadań policyjnych.

W toku rozprawy w dniu 14.01.2020r powód zmodyfikował i sprecyzował żądanie pozwu - wniósł o sprostowanie pkt. 1- świadectwa służby poprzez wykreślenie słów „lub był zatrudniony”, pkt .3- tak jak w pozwie poprzez wpisanie w miejsce słów „w dniu zakończenia służby” na wpisanie słów ”w dniu zwolnienia ze służby” i pkt. 4- w miejsce słów „ został zakończony” „ustał w wyniku zwolnienia”. Jednocześnie powód cofnął pozew w zakresie wpisania do świadectwa służby wykonywanych zadań policyjnych .

Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 14.01.2020 r. w sprawie o sygn. akt IV P 335/19 sprostował świadectwo służby wydane powodowi P. W. przez pozwaną Izbę Administracji Skarbowej w Z. ten sposób, że:

a) w punkcie 1 skreśla słowa: „lub był(a) zatrudniony(-na)”;

b) w punkcie 3 w miejsce słów: „w dniu zakończenia służby” wpisuje słowa: „ w dniu zwolnienia ze służby”,

c) w punkcie 4 w miejsce słów: „został zakończony” wpisuje słowa: „ustał w wyniku zwolnienia” (pkt I),

w pozostałym zakresie umorzył powództwo (pkt II).

Sąd Rejonowy ustalił, że powód P. W. od dnia 18.11.2002 r. pełnił służbę w Służbie Celnej, w tym od dnia 1.03.2017 r do dnia 7.06.2017r . jako funkcjonariusz w Służbie Celno-Skarbowej.

Przebieg służby powoda był następujący:

- z dniem 18.11.2002 r. powód został mianowany do służby przygotowawczej w Izbie Celnej w R. na stanowisko młodszego kontrolera celnego i nadano mu stopień służbowy– aplikant celny.

- z dniem 18.11.2005 r. mianowano powoda do służby stałej na stanowisko kontrolera celnego i nadano stopień służbowy młodszego rewidenta celnego.

- z dniem 26.01.2009 r. awansowano powoda na stanowisko starszego kontrolera celnego.

- z dniem 30.11.2009 r. mianowano powoda na stopień służbowy młodszego rachmistrza celnego w korpusie podoficerów Służby Celnej.

- z dniem 21.09.2010 r. mianowano powoda na stopień służbowy rachmistrza celnego w korpusie podoficerów Służby Celnej.

Pismem z dnia 28.12.2010 r., doręczonym 28.12.2010 r., powód otrzymał propozycję pełnienia służby w Izbie Celnej w R. na stanowisku młodszego eksperta. P. W. przyjął propozycję.

Z dniem 1.04.2012 r. awansowano powoda na stanowisko eksperta służby celnej.

Z dniem 21.09.2015 r. mianowano powoda na stopień służbowy starszego rachmistrza celnego w korpusie podoficerów Służby Celnej.

Pismem z dnia 24.05.2017 r., doręczonym 25.05.2017 r., powód otrzymał propozycję określającą warunki zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w Izbie Administracji Skarbowej w Z. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, na stanowisku starszego eksperta skarbowego.

Dyrektor IAS propozycję złożył na podstawie art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej.

Pracodawca w propozycji pouczył powoda, że zgodnie z art. 170 ust. 2 ww. ustawy w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej propozycji powinna złożyć pisemne oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji. Niezłożenie oświadczenia w tym terminie byłoby równoznaczne z odmową przyjęcia propozycji zatrudnienia.

W przypadku odmowy przyjęcia propozycji zatrudnienia, zgodnie z art. 170 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, stosunek służby miał wygasnąć po upływie 3 miesięcy, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym powódka złożyłaby oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia, lub upłynie termin do złożenia oświadczenia, jednak nie później niż dnia 31.08.2017 r. Pozwany wskazał dodatkowo, że wygaśnięcie stosunku służbowego traktuje się jak zwolnienie ze służby.

Powód zaakceptował tę propozycję oświadczeniem z dnia 7.06.2017 r.

W dniu 11.01.2019 r. P. W. wystąpił do pracodawcy o wydanie świadectwa służby za okres 18.11.2002r - 7.06.2017 r., powołując się na przepis art. 188 ustawy z dnia 16.11.2016 r. o KAS.

Pismem z dnia 24.01.2019 r. poinformowano powoda, że nie zachodzą przesłanki do wydania mu świadectwa służby.

W związku z odmową powód wystąpił z powództwem przeciwko pracodawcy.

Sąd Rejonowy w Zielonej Górze wyrokiem z dnia 12.04.2019 r. wydanym w sprawie IV P 41/19 zobowiązał pozwaną Izbę Administracji Skarbowej w Z. do wydania powodowi P. W. świadectwa służby funkcjonariusza Służby Celnej i Celno- Skarbowej.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze wyrokiem z dnia 9.07.2019 r. wydanym w sprawie o sygn. akt IV Pa 70/19 oddalił apelację pozwanego.

Wykonując ww. wyrok Sądu Rejonowego w Zielonej Górze pozwany doręczył powodowi świadectwo służby z dnia 3.09.2019 r.

W jego punkcie 1 stwierdzono, że P. W. pełnił służbę lub był zatrudniony:

- w okresie od dnia 18.11.2002 do dnia 28.02.2017 r.- Izba Celna w R., funkcjonariusz celny;
- w okresie od dnia 1.03.2017 r. do dnia 7.06.2017 r.- Izba Administracji Skarbowej w Z., funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej;
- w okresie od dnia 18.11.2002 r. do dnia 17.11.2005 r.- służba przygotowawcza.
- w okresie od dnia 18.11.2005 r. do dnia 7.06.2017 r.- służba stała.

W punkcie 2 odnośnie pełnienia służby w szczególnym charakterze pozwany podał:

- 18.11.2002 r.- 31.12.2008 r.- mianowany funkcjonariusz celny (młodszy kontroler celny, kontroler celny).

W punkcie 3 wskazano, że w dniu zakończenia służby wskutek przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy na mocy art. 170 i art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1948 ze zm.) powód

1) zajmował stanowisko- ekspert Służby Celnej,

2) posiadał stopień służbowy- starszy rachmistrz celny.

W punkcie 4 świadectwa służby podano, że stosunek służbowy został zakończony wskutek przekształcenia w stosunek pracy na mocy art. 170 i art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1948 ze zm.).

Pismem z dnia 20.09.2019 r. P. W. wystąpił do Dyrektora IAS w Z. o sprostowanie świadectwa służby poprzez:

1. Zastosowanie prawidłowego wzoru świadectwa służby, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2018 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej i zmianę zapisu w pkt 3 Świadectwa Służby poprzez określenie, iż zakończenie stosunku służbowego nastąpiło wskutek zwolnienia ze służby, zamiast nieprawidłowego zapisu, iż zakończenie stosunku służbowego nastąpiło wskutek przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy.

2. Zmianę zapisu w pkt 3 i 4 Świadectwa Służby poprzez określenie, iż stosunek służby ustał w wyniku zwolnienia ze służby, zamiast nieprawidłowego zapisu, iż został zakończony wskutek przekształcenia w stosunek pracy.

3. Mając na uwadze, iż funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej jako funkcjonariusze jedynej służby, posiadają dodatkowe obwarowania przy przejściu na emeryturę w związku ze zwolnieniem ze służby, wynikające z art. 12 ust. 2 ustawy dnia 8 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojsk* wago. Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej. Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin poprzez wykazanie pełnienia służby przez kr,-; 5 lat przy wykonywaniu zadań o charakterze policyjnym, wnoszę o zapis w pkt 11 Świadectwa Służby informacji o wykonywaniu zadań o charakterze policyjnym od dnia 15 września 1999 r. do dnia 7 czerwca 2017 r.

Pozwany odmówił uwzględnienia wniosku.

Sąd Rejonowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zebrane w sprawie dokumenty urzędowe jak i prywatne. Zostały one sporządzone przez podmioty do tego uprawnione, w formie prawem przewidzianej, a żadna ze stron postępowania nie kwestionowała ich autentyczności, do czego i Sąd I instancji nie znalazł racjonalnych powodów.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył, że powództwo po zmodyfikowaniu przez powoda żądania, okazało się zasadne.

Na wstępie Sąd I instancji podkreślił, iż w niniejszej sprawie obowiązek wydania świadectwa służby wynikał z prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 12.04.2019 r. wydanego w sprawie o sygn. akt IV P 41/19. Ustalenia faktyczne i pogląd prawny wyrażony przez Sąd w tamtym postępowaniu miały niewątpliwe znaczenie dla niniejszego rozstrzygnięcia. Jednocześnie niewątpliwe jest związanie stron i Sądu orzekającego wydanym wcześniej orzeczeniem (art. 365 k.p.c).

Powód w niniejszym postępowaniu domagał się zmiany zapisów dokonanych przez pozwanego w pkt. 1, 3 i 4 wydanego mu świadectwa służby.

Pozwany wykonując prawomocny wyrok Sądu Rejonowego wydał P. W. żądane świadectwo służby wpisując w nim - w pkt. 1, że powód „pełnił służbę lub był zatrudniony w okresie od dnia 18.11.2002 r. do 28.02.2017 r. Izba Celna w R.; funkcjonariusz celny”.

W ocenie Sądu Rejonowego żądanie sprostowania tego punktu poprzez wykreślenie zapisu o treści „lub był(a) zatrudniony(a)” było uzasadnione.

Powołując się na treść art. 188 ust. 2 Sąd orzekający wskazał, iż przewiduje on możliwość sprostowania świadectwa służby, jednak ustawa o KAS nie definiuje, co należy przez to rozumieć. Dlatego trzeba przyjąć, że jest to czynność, w wyniku której świadectwu służby nadaje się treść zgodną z rzeczywistością (por. Melezini Andrzej (red.), Teszner Krzysztof (red.), Bucholski Rafał, Ciecierski Michał, Mudrecki Artur, Musolf Grzegorz, Wołczak-Ciecierska Iwona, Nowak Tomasz D., Krajowa Administracja Skarbowa. Komentarz WKP 2018).

Sąd Rejonowy podał, że słusznie wywodził powód, iż z dniem 18.11.2002 r. został mianowany do służby przygotowawczej (k. 2 części B akt osobowych), na stanowisko młodszego kontrolera celnego w Urzędzie Celnym w R. , która stanowi okres służby.

Sąd orzekający wskazał, iż z dniem 18.11.2002r powód został mianowany do służby przygotowawczej na stanowisko młodszego kontrolera celnego w Urzędzie Celnym w R. i nadano powodowi stopień służbowy – Aplikant Celny. Obowiązywały wówczas przepisy ustawy z dnia 24.07.1999 r. o Służbie Celnej (Dz.U.2004.156.1641 j.t.) w świetle których stosunek służbowy funkcjonariusza celnego powstawał w drodze mianowania, na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do służby. Osoba przyjęta do służby otrzymywała nominację na funkcjonariusza w służbie przygotowawczej, a z dniem mianowania, funkcjonariuszowi celnemu nadawano stopień służbowy - aplikanta celnego. Służba przygotowawcza trwała 3 lata i kończyła się oceną kwalifikacyjną, dokonywaną przez kierownika urzędu (art. 10 zacytowanej powyżej ustawy). Natomiast po zakończeniu służby przygotowawczej z wynikiem pozytywnym funkcjonariusz celny zostawał mianowany do służby stałej (art.13 zacytowanej powyżej ustawy).

Tym samym w ocenie Sądu I instancji w przypadku powoda cały okres od 2.11.1992 r. do 14.06.2017 r. traktować należy jako okres służby.

Zdaniem Sądu I instancji wynika to jednoznacznie z treści powołanych przepisów, ale też ma uzasadnienie funkcjonalne, albowiem dokument wydany powodce (będący przedmiotem jej wniosku o sprostowanie) jest świadectwem służby. Pozwany zaś niezgodnie z treścią powołanych przepisów oraz nazwą dokumentu nie wykreślił w wydanym powodowi świadectwie służby słów „ lub był (a) zatrudniony (a)” wpisując jednocześnie w treści świadectwa służby okres pełnienia przez powoda służby przygotowawczej (od dnia 18.11.2002r do dnia 17.11.2005r) oraz służby stałej (od dnia 18.11.2005r do dnia 07.06.2017r).

W ocenie Sądu orzekającego wskazuje to na niekonsekwencję pozwanego i powoduje pozostawanie w obiegu dokumentów w postaci wydanego powodowi świadectwa służby o niejednoznacznej i logicznie sprzecznej treści.

Dodatkowo Sąd Rejonowy wskazał, że Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalając apelację pozwanego w sprawie o wydanie świadectwa służby wskazał, że powód ma uprawnienie do uzyskania świadectwa służby (...) za okres od 18.11.2002 r. do 7.06.2017 r.

Skoro zatem cały ten okres (do daty przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy) traktowany winien być jako okres służby, to brak podstaw do zawarcia tam zapisów dotyczących pozostawania w zatrudnieniu.

Oczywiście nie można abstrahować od wzoru świadectwa służby, który zawiera zapis o brzmieniu „pełnił służbę lub był zatrudniony”, jednak w ocenie Sądu powinien mieć on zastosowanie wyłącznie w przypadku okresu zatrudnienia nie będącego okresem służby (czyli w przypadku powódki – od dnia 15.06.2017 r. do dnia 27.08.2018 r.).

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy orzekł jak w pkt Ia sentencji wyroku.

Jako zasadne Sąd ten ocenił również żądanie dotyczące sprostowania świadectwa w zakresie pkt 3 i 4.

Sąd Rejonowy wskazał, że uzasadniając w sprawie o sygn. akt IV P 41/19 obowiązek wydania powódce świadectwa służby stwierdził, że poprzez analogiczne zastosowanie przepisu art. 174 ust. 10 powołanej powyżej ustawy o KAS, nie ma wątpliwości, że zakończony stosunek służby powódki przekształcony w umowę o pracę winien być potraktowany jak zwolnienie ze służby.

To stanowiło prawną podstawę orzeczenia obligującego pozwanego do wydania żądanego świadectwa służby.

Podzielając ten pogląd w całości Sąd orzekający w niniejszej sprawie uznał za zasadne uwzględnienie żądania poprzez sprostowanie świadectwa służby w pkt 3 i 4 i wpisanie w nim, w miejsce słów: „w dniu zakończenia służby” słów: „w dniu zwolnienia ze służby” (pkt I b sentencji wyroku) oraz w miejsce słów: „został zakończony” słów: „ustał w wyniku zwolnienia”.

W ocenie Sądu Rejonowego zapis taki (zgodny z żądaniem powódki) ma uzasadnienie faktyczne i prawne, skoro sytuacja w jakiej znalazła się powódka (i wielu innych funkcjonariuszy, których dotyczyła reforma administracji celnej i skarbowej) skutkowałą przekształceniem stosunku służbowego w stosunek pracy. Taki stan faktyczny- zdaniem ustawodawcy (art. 174 ust. 10 ustawy o KAS) należy traktować jako zwolnienie ze służby. I chociaż cytowany przepis dotyczy innej grupy funkcjonariuszy (tj. tych, którzy otrzymali propozycję przeniesienia do pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostce organizacyjnej KAS), to trudno podzielić pogląd, że inaczej należy traktować przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy w przypadku, gdy dochodzi do niego na skutek reformy (tj. na podstawie przepisów wprowadzających ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej).

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalając apelację pozwanego w powołanej wcześniej sprawie o sygn. akt IV P 41/19 wskazał w uzasadnieniu, że jest to rodzajowo takie samo zdarzenie, jak te, wymienione w art. 188 ust. 1 ustawy o KAS.

Wobec tego w ocenie Sądu I instancji żądanie powódki należało uznać za uzasadnione, co miało również swoje oparcie we wzorze formularza świadectwa służby, który stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16.02.2018 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. Zarówno w pkt 3, jak i 4 wzoru świadectwa służby ustawodawca przewidział następujące zwroty:

- zwolnienie ze służby,
- wygaśnięcie stosunku służbowego,
- wydalenie ze służby.

Nie przewidziano zaś zapisu zastosowanego przez pozwanego tj. „zakończenia służby”.

Rozważania powyższe dotyczą więc zarówno pkt 3 i 4 świadectwa służby, w którym pozwany w tożsamy sposób określił sposób ustania stosunku służby. Wobec jednoznacznego przyjęcia przez Sąd Rejonowy, że przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy jest tożsame ze „zwolnieniem ze służby” należało dokonać sprostowania zapisu zawartego w kwestionowanym świadectwie służby (poprzez zastąpienie słów „w dniu zakończenia służby” i „został zakończony” odpowiednio słowami „w dniu zwolnienia ze służby” i „ustał w wyniku zwolnienia”).

Jednocześnie zdaniem Sądu orzekającego uzasadnione było pozostawienie w obu punktach (3 i 4) zapisu, że do zwolnienia ze służby doszło „wskutek przekształcenia w stosunek służby na mocy art. 170 i art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16.11.2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1948 ze zm.)”, albowiem zapis taki odzwierciedla rzeczywistość i uzupełnia podstawę faktyczną w wyniku której doszło w przypadku powódki do „zwolnienia ze służby”.

Wobec tego, że w przepisach ustawy o KAS do zwolnienia ze służby dochodzi w sytuacjach określonych w art. 179 i 180 (poza wskazanym i mającym odpowiednie zastosowanie przepisem art. 174 ust. 10) w ocenie Sądu Rejonowego - pominięcie zapisu precyzującego na jakiej podstawie doszło do „zwolnienia ze służby” może być krzywdzące lub mylące. Może bowiem oznaczać, że nastąpiło to na skutek okoliczności leżących po stronie powódki (jak np. skazanie prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie lub umyślne przestępstwo skarbowe; nieprzydatność do służby; niespełnienie wymogów określonych w art. 155; orzeczenie prawomocnym wyrokiem sądu pozbawienia praw publicznych; prawomocnego orzeczenia zakazu wykonywania zawodu funkcjonariusza).

Podobnie jak w sprawie o sygn. akt IV P 41/19 Sąd orzekający w niniejszej sprawie doszedł do przekonania, że w przypadku funkcjonariuszy, których stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy na skutek reformy, doszło do powstania luki prawnej (w przepisach wprowadzających KAS nie przewidziano jak traktować owo przekształcenie), a zatem pozostawienie zapisu dokonanego przez pozwanego, a odzwierciedlającego rzeczywisty stan rzeczy należało uznać za uzasadnione.

Apelacje od tego wyroku wywiódł pozwany zaskarżając go w punkcie I zarzucając mu:

1) naruszenie prawa materialnego, tj. § 1 pkt 1 i 4 oraz § 2 ust. 1 pkt 1), § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2018 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 413) poprzez jego niezastosowanie przez Sąd w części, w której przepis ten określa szczegółowo dane, które powinno zawierać świadectwo służby i wzór formularza świadectwa służby oraz nakazuje wpisanie w świadectwie służby okresów zatrudnienia funkcjonariusza, w sytuacji gdy Rozporządzenie to określa szczegółowo dane, które powinno zawierać świadectwo służby i wzór formularza świadectwa służby (stanowiący załącznik do rozporządzenia) oraz przepis ten nakazuje wpisanie w świadectwie służby okresów zatrudnienia funkcjonariusza i stąd zapis ten ma uzasadnienie prawne i funkcjonalne, co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, jako że niezastosowanie ww. przepisu skutkowało niesłusznym sprostowaniem świadectwa poprzez skreślenie słowa „lub był(a) zatrudniony(-na)”, zaś zastosowanie tego przepisu doprowadziłoby Sąd do prawidłowego pozostawienia ww. słów w świadectwie służby, zgodnie z ww. przepisem oraz samym wzorem świadectwa służby, stanowiącym załącznik do ww. Rozporządzenia, a zatem stanowiącym jego integralną część (pkt 1 „a” zaskarżonego wyroku),

2) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 174 ust. 10 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1974 z późn. zm.) poprzez jego błędną wykładnię skutkującą nieuprawnionym zastosowaniem w sprawie powoda w sytuacji, gdy przepis ten dotyczy sytuacji faktycznej i prawnej odmiennej od sytuacji powoda, jak też niesłuszne skreślenie przez Sąd sformułowań o „zakończeniu stosunków służbowych wskutek przekształcenia”, a w zamian wpisaniem przez Sąd słów o zwolnieniu ze służby, podczas gdy zwolnienia nie sposób utożsamiać z przekształceniem, o którym mowa w art. 170 oraz art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1948 z późn. zm.), a nadto przyczyna zwolnienia w wyniku przekształcenia nie jest znana ustawom, natomiast świadectwo służby jest dokumentem, który potwierdza jedynie fakty, jest aktem wiedzy o określonych faktach, nie zawiera elementów ocennych i w związku z powyższym niezasadnym jest umieszczanie w nim wpisów stanowiących oceny prawne czy też fikcje prawne, gdyż nie może kształtować stanu prawnego czy też zakresu uprawnień/obowiązków, które dopiero zostaną wyinterpretowane w oparciu o treść świadectwa oraz stosowne przepisy (dotyczy części I lit. b) i c) wyroku).

Wobec powyższych zarzutów pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w ww. części oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania za I i II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Ponadto na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 kpc pozwany wniósł o zawieszenie postępowania z uwagi na toczące się postępowanie mające bezpośredni wpływ na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie, zainicjowane wystąpieniem z dnia 27 listopada 2019 r. przez Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej w sprawie o sygn. akt IV Pa 51/19 z pytaniem prawnym do Sądu Najwyższego w przedmiocie oceny zasadności wydania świadectwa służby funkcjonariuszowi Służby Celno-Skarbowej, który przyjął propozycję zatrudnienia w trybie art.

171 ust. 1 pkt 2 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, czego skutkiem jest przekształcenie dotychczasowego stosunku służby w stosunek pracy.

W uzasadnieniu apelacji pozwany odnosząc się do pierwszego z zarzutów podniósł, iż przepisy powołanego rozporządzenia oraz wzór świadectwa służby nakazują pozostawienie zapisu „lub był(a) zatrudniony(a)” w przedmiotowym dokumencie, jako że ww. rozporządzenie określa wzór świadectwa służby, który też stanowi załącznik do tego rozporządzenia i winien być stosowany zarówno przez pozwanego przy wydawaniu świadectwa, jak i Sąd podczas wyrokowania w niniejszej sprawie.

W dalszej kolejności pozwany nie zgadzając się z ustaleniami Sądu Rejonowego w zakresie uznania, iż przekształcenie jest rodzajowo takim samym zdarzeniem, jak te, wymienione w art. 188 ust. 1 ustawy o KAS, podkreślił że istotą przekształcenia nie jest ustanie stosunku pracy, a następnie nawiązanie w jego miejsce nowego stosunku pracy. Przekształcenie implikuje ciągłość świadczonej pracy. Z racji przekształcenia stosunek pracy nie zostaje przerwany, a jedynie zostaje zmieniony ze stosunku nominacyjnego na stosunek umowny.

W ocenie pozwanej w sprawie powoda nie doszło do jego zwolnienia, instytucja ta ma bowiem miejsce zawsze wtedy, gdy wystąpią enumeratywnie określone sytuacje, które w nieobowiązującej już ustawie o Służbie Celnej opisane były w art. 104 i 105, natomiast w ustawie o KAS są zawarte w art. 179 oraz 180 – nie ma wśród nich przekształcenia. Z tego względu nie można czynić zarzutu pozwanej, iż sformułowania te skreślił w pkt 3 i 4 świadectwa służby. Wobec tego nie można na mocy art. 174 ust. 10 ustawy o KAS wywieść podstawy do wpisania do świadectwa służby powoda sformułowań o jego zwolnieniu ze służby.

Pozwana zarzuciła, iż powód żądając wpisania w świadectwie zwolnienia ze służby zamiast przekształcenia, domaga się faktycznie uwzględnienia określonej kwalifikacji, co jest niedopuszczalne w przedmiotowym postępowaniu.

Uzasadniając wniosek o zawieszenie postępowania apelujący wskazał, że treść pytania prawnego, z którym Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej zwrócił się do Sądu Najwyższego dotyczy oceny zasadności wydawania świadectw służby „ucywilnionym” funkcjonariuszom i stanowi prejudykat dla przedmiotowej sprawy. W przypadku bowiem zakwestionowania przez SN zasadności wydawania świadectw w sytuacjach przekształcenia zbędnym okaże się prowadzenie postępowania w węższym zakresie, tj. w przedmiocie sprostowania takiego świadectwa.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji, zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz oddalenie wniosku pozwanego o zawieszenie postępowania z uwagi na toczące się postępowanie w sprawie o sygn. akt IV Pa 51/19. W uzasadnieniu powód wywiodła, że apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie, a wyrok Sądu Rejonowego jest zgodny z prawem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej okazała się uzasadniona.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy. Stan faktyczny był bezsporny.

Zasadne są zarzuty apelacji o naruszeniu przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego tj. § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 16.02.2018r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej (Dz. U. z 2018r. poz. 413 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie w części, w której przepis wskazuje na wpisanie w świadectwie służby okresów zatrudnienia funkcjonariusza, art. 94 ust. 2 ustawy z 24.07.1999r. o Służbie Celnej (t.j. Dz. U. z 2004r. nr 156 poz. 1641 ze zm.) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i art. 174 ust. 10 ustawy z 16.11.2016r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016r. poz. 1947 ze zm.) poprzez jego błędna wykładnię i nieuzasadnione zastosowanie go w sytuacji powódki.

Świadczenie służby w myśl wyżej wskazanych aktów prawnych jest dokumentem, który potwierdza jedynie fakty. Jest aktem wiedzy o określonych faktach. Świadczenie służby nie może zawierać elementów ocennych. Nie można umieszczać w nim wpisów stanowiących oceny prawne czy fikcje prawne.

Świadczenie służby otrzymane przez powoda od pozwanej jest zgodne w treści z ustaleniami faktycznymi dokonany przez Sąd Rejonowy, bezspornymi w zakresie okresów pełnienia służby przez powoda, zajmowanych przez niego stanowisk, przekształcania stosunku służbowego w stosunek pracy.

Świadczenie służby powoda z dnia 03.09.2019r. odzwierciedla więc w całości zgodnie z rzeczywistością fakty, które zaistniały w trakcie istnienia stosunku służby i które nie są kwestionowane przez żadną ze stron. Świadczeniu służby należy nadać treść zgodną z rzeczywistością. Zasadne jest, aby treść świadczenia służby wskazywała, w jakich okresach powód pełnił służbę, a w jakich łączył go z pozwanym umowny stosunek pracy. Nie jest uzasadnione żądanie powoda, by w świadczeniu służby wpisać, że powód pełnił służbę w tych okresach, w których w rzeczywistości świadczył pracę na podstawie umownego stosunku pracy. Przyjmowanie przez ustawodawcę fikcji prawnych odnośnie określonych zdarzeń nie nakazuje automatycznie wpisywania takiej fikcji prawnej wprost w treści świadczenia pracy. Gdyby wolą ustawodawcy było, by fikcją prawną związaną z traktowaniem dotychczasowych okresów zatrudnienia w administracji celnej jako pełnienia służby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24.07.1990r. o służbie celnej (Dz. U. z 2004r. Nr 156 poz. 1641 ze zm.) była umieszczana w treści świadczenia pracy, to wymagałoby to wyraźnego uregulowania ustawodawcy w tym zakresie. Brak takiego uregulowania nakazuje umieszczać w treści świadczenia służby okresy, w których powód pełnił służbę i okresy, w których łączył go z pozwanym umowny stosunek pracy.

Świadczenie służby, podobnie jak świadczenie pracy, może w swojej treści potwierdzać wyłącznie fakty, nie może kształtować stanu prawnego ani zakresu uprawnień i obowiązków, które mogą być wyinterpretowane z treści świadczenia zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Uzasadniony jest zarzut apelacji pozwanego o naruszeniu przez Sąd I instancji przepisu art. 174 ust. 10 ustawy z dnia 16.11.2016r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016r. poz. 1947 ze zm.).

W przedmiotowej sprawie nie nastąpiło zwolnienie powoda ze służby, ale miało miejsce zakończenie służby wskutek przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy na mocy art. 170, art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16.11.2016r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016r. poz. 1948 ze zm.).

Świadczenie służby powoda z dnia 03.09.2019r. w punktach 3 i 4 odzwierciedla więc stan faktyczny zgodnie z rzeczywistością.

Wprawdzie przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy jest rodzajowo takim samym zdarzeniem jak zdarzenia wskazane w art. 188 ust. 1 w/w ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, to jednak nie ma podstaw prawnych by sporządzać treść świadczenia służby z uwzględnieniem fikcji prawnych zamiast faktów.

Treść świadczenia służby powoda z dnia 03.09.2019r. w punktach 1, 3, 4 odpowiada rzeczywistości i jest w pełni zgodna z faktami.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmieniono zaskarżony wyrok w punkcie I i orzeczono jak w sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. oraz § 9 ust. 1 pkt 3 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265) to jest w wysokości 120 zł za postępowanie przed Sądem I instancji i 120 zł za postępowanie przed Sądem II instancji łącznie 240zł.

Sąd Okręgowy uznał, że brak było podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanego o zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy nie zależy od wyniku wskazanego przez

pozwanego we wniosku postępowania przed Sądem Okręgowym w Bielsku- Białej w sprawie o sygn. IV Pa 51/19 o wydanie świadectwa służby, toczącego się między innymi stronami.

sędzia Bogusław Łój sędzia Robert Macholak sędzia Małgorzata Kulik